

ŽELEZNIČARSKI GLASNIK

Časopis članov „Prometne zveze.“

St. 10.

Izhaja 1. in 15. v dne mesecu.
Uredništvo in uprava: Dunajska cesta 9.

V Ljubljani, dne 15. maja 1913.

Celoletna naročnina je K 3.60. Člani
„Prometne zveze“ dobe list brezplačno.

Leto I.

Dr. Ivan Šusteršič.

(Ob 50-letnici njegovega rojstva.)

Danes na Slovenskem skoro ni imen, ki bi se izgovarjala s toliko ljubeznijo in spoštovanjem iz ust poštenega slovenskega katoliškega ljudstva, kakor je ravno ime dr. Ivana Šusteršiča, ki obhaja ta mesec 50letnico svojega rojstva.

Dr. Ivan Šusteršič se je rodil dne 29. majnika 1863 v Ribnici kot sin okrajnega uradnega predstojnika. V Ljubljani je obiskoval ljudsko šolo, gimnazijo pa v Kranju in v Ljubljani. Po dovršeni maturi je bival nekaj mesecev v Gradcu v samostanu pri Pavlincih, nato pa se je odločil za pravništvo in je to vedo študiral na Dunaju. Za doktorja prava je promoviral leta 1889. v Gradcu in kot odvetnik še sedaj posluje v Ljubljani.

Že na prvem katoliškem shodu 1890 je dr. Šusteršič nastopil kot govornik in že tedaj vzbudil občo pozornost. Bistroumen kakor dr. Šusteršič, je takoj, ko je stopil v javno življenje, uvidel, da je treba z vso silo iztrgati iz slovenskega naroda plevel, ki se je kot liberalizem pod krinko narodnosti že posebno močno razpasel med slovensko inteligenco, pa tudi že med narodom. Uvidel je, da liberalci ne trgajo iz src poštenega slovenskega ljudstva samo Boga in spoštovanje do katoliške cerkve, ampak da so liberalci ravno tisti, ki brez usmiljenja odirajo naše ljudstvo in ga gospodarsko uničujejo.

In kot mlad mož, poln idealov, bistroumja in vstrajnosti, se je lotil dela. Politično in gospodarsko osvoboditi slovensko ljudstvo liberalcev in narodnih nasprotnikov, to je bilo njegovo geslo tedaj in to mu je še danes.

V družbi dr. Kreka in še več drugih gospodov pričel je svoje delo. Staro konservativno stranko je preustrojl v demokratično, modernim potrebam primerno katoliško stranko. Ustanavljal gospodarske zadruge, posojilnice itd., ki so se vkorenile med našim ljudstvom. Kmet, dotlej od liberalcev izmzgavan in zaničevan, se je začel osvobajati jerobstva, pričel se utrjevati na svoji zemlji. Denar, ki so mu ga liberalni mogotci posojevali na visoke obresti, je kmet vzel v posojilnici za primerne obresti in ga vrnil nazaj ode-ruhom. In z gospodarskim osamosvojenjem je pričel naš kmet tudi politično samosvoje misliti. Dvignil je glavo naš kmet, ponosno je dvignil svojo slovensko pest, in zaječal je liberalizem v koreninah. In s kmetom se je začel organizirati v svojih društvi delavec, obrtnik, učitelj. Ako si videl tedaj to veselo prerojenje takoj v početku in ako opazuješ to veselje na licih poštenega slovenskega ljudstva še danes, potem moraš vsklikniti: Veliko je moralo biti preje trpljenje in popolnoma upravičeno je veselje nad vstajenjem in prerojenjem poštenega slovenskega ljudstva.

In povsod si dobil dr. Šusteršiča. Ni hodil on po tej poti za drugimi, ampak vedno ga vidimo na čelu ali pa v prvih vrstah, kjer se je šlo za koristi in napredek slovenskega naroda. On ni čakal, da bi prišel šele ob žetvi, prijel je že v početku plug in oral ledino s trudom, pridnostjo, pa tudi z božjim blagoslovom.

Ni čuda da so se nasprotniki zaletavali ob njega kakor stekli psi, ga zmerjali, obrekovali,

DR. IVAN ŠUSTERŠIČ.

blatili povsod, kjer so le mogli. Saj so videli, da pod njegovim krepkim vodstvom zmagonosno prodira katoliška demokratična ideja v vse staneve in tudi v zadnjo gorsko kočo. Videli so, da ljudstvo več ne veruje praznim besedam, da je sito liberalizma. Zato ni čuda, da so ravno nanj kot voditeljem - zmagovalcem izlili ves srd in žolč. —

Ni pa to napadanje in obrekovanje oplašilo dr. Šusteršiča. Kot več vojvodja je šel po začrtani poti. Vedel je, da je politična pot trnjeva pot in le s trudom in delom je mogoč dober in trajen uspeh.

Da pa iztrga ljudstvo iz rok njegovih sovražnikov, treba je bilo, da dobi ljudstvo tudi politične pravice. Ne samo slovensko ljudstvo, ampak vsi avstrijski narodi so danes ravno dr. Šusteršiču zelo veliko hvale dolžni, da se je vpe-ljala v Avstriji splošna in enaka volilna pravica za državni zbor. Saj je bil vendar on, ki je vse svoje duševne in telesne moči zastavil v to, da se je splošna in enaka volilna pravica vresničila. —

V kranjski deželni zbornici je vladala večina, ki je iz dna duše sovražila slov. ljudstvo. Zveza Nemcev s slovenskimi liberalci je bila cokla, ki je zavirala skozi desetletja napredek slovenskega ljudstva na Kranjskem. Vladalo je par nemških baronov in slov. liberalcev, ki niso imeli z ljudstvom prav nobenega stika. Zato pa za ljudstvo niso ničesar storili. Dr. Šusteršič ima tudi tu največ zaslug, da je padel ta slovenskemu ljudstvu sovražen sistem. Največ je tu njegovega dela, da so se odprla vrata deželne zbornice doslej brezpravnim množicam. S tem je pa tudi odklenkalo za vedno gospodstvu slovensko-nemške zveze v dež. zbornici. Pričela se je nova doba v deželnem gospodarstvu, doba dela v korist ljudstvu.

Tudi občinski volilni red na Kranjskem je bil star in sedanjim razmeram neprimeren. Tudi tu je Slovensko Ljudska Stranka dala volilno pravico širšim masam. Ljudstvu pravico, ljudstvu moč, to geslo S. L. S. pod vodstvom dr. Šusteršiča vestno izpolnjuje.

Gospodarsko in politično delaven je dr. Šusteršič še danes. Svojim načelom zvest, neustrašen bojevnik in delavec za pravice slovenskega ljudstva, to je dr. Ivan Šusteršič.

Dr. Šusteršič je pa tudi globoko veren. Prepričan, da le v krščanstvu je rešitev in napredek slovenskega ljudstva, ne govori on tega le v besedah, pokaže on to nevstrašeno v dejanju. Dobro ve namreč, da prazno je delo brez sreče z nebes, združuje svoje delo z molitvijo, zato pa danes ob 50letnici svojega rojstva s ponosom lahko reče: Z božjo pomočjo sem veliko storil.

Slovensko ljudstvo pa tudi ljubi in visoko. ceni svojega voditelja. Poslalo ga je že pri štirih volitvah v državni zbor in večkrat tudi že v deželni zbor, kjer vneto zastopa koristi svojih volilcev. Njegove govore preveva velika ljubezen do slovenskega ljudstva, ljubezen, pomagati svo-jemu ljudstvu do boljšega obstoja in boljše bodočnosti. In ni je prilike, da bi dr. Šusteršič ne povzdignil glasu v obrambo in korist slovenskega naroda. In ne samo, da se ga boje sovražniki ljudstva, njegove besede morajo upoštevati vsi merodajni faktorji v državi, ker jim pove resnico v obraz in jim je ta potem všeč ali ne.

Zato pa slovensko ljudstvo ljubi svojega voditelja iskreno in z globoko hvaležnostjo. In to prav upravičeno. Saj je delo S. L. S. v veliki meri delo tn trpljenje dr. Ivana Šusteršiča, ki nikdar in nikjer ne išče sebe, ampak dela le za ljudstvo. Pa ta ljubezen slovenskega ljudstva do svojega voditelja je tudi na višjih mestih dobro znana. Bil je že večkrat odlikovan, l. 1912. pa ga je presvitli cesar imenoval glavarjem dežele Kranjske, da tako kot deželni gospodar skrbi za svoje ljudstvo.

Pa ne samo Kranjci ljubijo svojega dr. Šusteršiča, ampak ljubijo ga vsi pošteni Slovenci in Hrvati. On je načelnik Vseslovenske ljudske stranke in podnačelnik skupnega odbora Vsesl. lj. str. in hrvaške stranke prava. On je časten občan in član ne samo veliko kranjskih občin in društev, ampak tudi zelo veliko izvenkranjskih.

Dr. Ivan Šusteršič je mož, kakoršnih je rodila le malo slovenska mati. Njegovo delo je vstvarilo pogoj, da slovensko ljudstvo lahko mirnim očesom zre v bodočnost.

Pa tudi za nas železničarje se dr. Šusteršič zelo zanima. Vedno in vedno priporoča tako kakor vsem drugim stanovom, tudi nam železničarjem, da edino v krepki organizaciji je mogoč napredek v izboljšanju. Vedno je bil in je še danes na razpolago tudi železničarjem in jim prijazno svetuje in pomaga. Tudi je dr. Šusteršič naš zvest naročnik.

Dr. Šusteršič je lep zgled nesebične delavnosti in železne vztrajnosti.

Ko bo te dni ob 50letnici rojstva svojega voditelja prešinjala slovensko ljudstvo globoka hvaležnost in ljubezen do dr. Šusteršiča, ki je šel trnjevo pot za blagor slovenskega ljudstva in ki jo še danes hodi, ko bo iz stotisoče ust vrela goreča molitev v nebo, naj Vsemogočni še dolgo vrsto let ohrani dr. Ivana Šusteršiča slovenskemu ljudstvu, bomo v tem ljudstvu tudi mi železničarji krepko zaklicali:

Naš dr. Šusteršič naj živi!

Od 70 na 80 vinarjev.

Že v zadnji številki smo naznanili sklep občnega zbora, da se članarina zviša od 1. julija 1913 naprej od 70 na 80 vinarjev in danes vam hočemo obrazložiti, da je bilo to nujna potreba.

Kakor pri nas, tako se tudi na Dunaju stvarina vedno bolj in bolj povišuje. Naša centrala je imela dosedaj res siromaški dom, to mora priznati vsak, ki je kdaj na Dunaju bil in obiskal naše vodstvo. Za seje in sestanke ni bilo prostora doma, ampak se je moral iskati po gostilnah.

Potrebno je bilo torej, da se je poiskalo drugo, razvoju in ugledu naše organizacije primernejše stanovanje in to se je zgodilo. Res je, da je naš sedanji osrednji dom nekoliko dražji, zato pa je tudi kaj drugega, kakor pa je bil dosedanji brlog.

Čim bolj narašča število članov, tem bolj naraščajo tudi zahteve, ki jih člani na organizacijo stavijo. Pomislimo le pravovarstvo. Deset tisočim članom se marsikaj pripeti, gotovo pa več kakor pet tisočim. Izdatki za pravovarstvo vedno bolj in bolj naraščajo, ne samo radi gostejših slučajev, ampak tudi radi tega, ker so pravniki vedno dražji, posebno pa strokovnjaki, kakršnih ravno mi rabimo.

S številom članov in s splošnim naraščanjem draginje, je tudi prošnja za podpore vedno več in več. Uverjeni bodimo, da je centralnemu odboru hudo, če mora komu prošnjo za podporo odkloniti, zato pa je predložil občnemu zboru predlog za zvišanje članarine.

Kot pravi krščanski organizaciji železničarjev mora biti „Prometni zvezi“ tudi ležeče na tem, da ima sredstva za agitacijo. In pri tej točki se nekoliko ustavimo. Mi Slovenci tukaj na jugu smo bili do sedaj tako rekoč pastorki, dokler se niso znašli ljudje, ki so rekli, tako ne gre več naprej. Centrala je uvidela in upoštevala naše želje, dokaz temu je, da smo dobili lasten časopis, ki ga dosedaj niti tisoč poljskih članov nima. To je za nas velik napredek in ponosni bodimo, da smo ga dosegli. A pri tem pa še obsedimo. Moramo se začeti gibati in delovati. Do sedaj nismo prirejali skupnih sestankov in shodov, a od sedaj naprej pa moramo in hočemo tudi v tem oziru stopiti na plan.

In ko se bomo sami gibal in kazali življenje priskočila nam bo tudi centrala na pomoč. Ako storimo vsi vsak svojo dolžnost bo naša armada, naša veljava rastla in premagali bomo te in one sovražnike.

Mi torej zahtevamo od centrale več pomoči in umevno je, da se vprašamo: je-li ona mogoča s prispevki po 70 vinarjev vse želje izpolniti? Vsak, seveda pameten možak, mora reči da ne, če pomisli, da ostane nekaj odstotkov skupinam in plačilnicam in da odpade precejšen del na časopis.

Člani centralnega odbora niso nikaki kapitalisti, ki ne bi pojmovali, da je 10 vinarjev tudi denar; vsi so večinoma z malega po goldinarju začeli služiti. Ne mislimo torej, da jim je bilo lahko članarino zvišati in tudi občni zbor se je krepko protivil. Ampak s številkami se je dokazalo, da po starem ne gre naprej.

Ne verjamemo, da bi se kdo med nami našel, ki bi nad tem sklepom godrnjal, ako pomisli, da groš na mesec pač vsak lahko utрпи. Radi 10 vinarjev na mesec nobeden ne bo stradal in vendar je „Prometna zveza“ še vedno najcenejša organizacija. Soc. demokrati pobirajo dvakratno članarino in če treba kakemu sodruhu podpore, se podajo na pot fehtarije. Kdor je iz prepričanja naš član, bo kljub povišanju članarine ostal zvest, svest si, da deluje in žrtvuje za se in za celo organizacijo!

Ako hoče kaka skupina ali plačilnica shodki naj bi med člani vzbudil novega zanimanja za „Prometno zvezo“, je naše uredništvo vedno na razpolago, da preskrbi govornika. Želeti je le, da se res prične s shodi in delom.

Blagajniško poročilo o premoženju „Pravovarstvenega in podpornega društva krščanskih železničarjev Prometna zveza“ od 1. marca 1911 do 28. febr. 1913.

Društveni zakladi.

Društveni zakladi.

Fol.	Dohodki	K	h	K	h	Fol.	Stroški	K	h	K	h
	Saldo dne 1. marca 1913			14275	92	112	Pravovarstvo			18562	68
94	Vpisnina	1348	80			114	Podpore			4100	—
96	Mesečni prispevki	128157	40			116	Agitacija			12753	62
97	Izkupiček za koledar 1911/1912	8033	89				Časopisi:				
100	Naročnina	188	62			120	a) Uprava, eksped. znamke	13366	47		
102	Inserati	145	—			122	b) Tiskovni stroški	17976	17		
105	Izkupiček za društvene znake	304	32			124	c) Slovenski časopis	3813	66		
109	Izkupiček za društvene znamke	32	50			126	d) Laški časopis	845	90	36002	20
103	Vplačani zaostanki	1399	66			127	Koledar 1911	2069	—		
107	Obresti od glavnice	1348	61			127	Koledar 1912	4797	68		
107	Povrnjeni stroški za pravov.	1000	—			127	Koledar 1913	3350	77	10217	45
107	Darilo za knjižnico	30	—				Režija:				
107	Nakazilo od posmrtnega zaklada	2000	—			132	Dijete za seje	4119	31		
106	Napačna vknjižba poštne hranilnice	244	—			134	Pisarniške potrebščine	2791	82		
108	Razno	117	69			136	Luč in kurjava	947	69		
94/96	Naplačila			22	144351	138	Potnine	964	09		
						140	Najemnina in snaženje	1709	—		
						142	Tiskarniški in knjigov. stroški				
							vštevši tiskovine za volitev	4652	02		
						144	Stroški za pomnoževanje društvenih tiskovin	1495	29		
						146	Poštnine, brzojavke, razpošiljanje društ. tiskovin in koleki	3815	37		
						148	Manipulacijske pristojbine, čekovne knjižice, položn. poštne hranilnice	609	24		
						150	Plače za društ. pisarn. oboje	15930	—		
						152	Bolniška blagajna za društ. pis. oboje	251	62		
						154	Knjižnica in časopisi za pisarno	473	99	37759	44
							Deleži skupinam in zvezam:				
						160	Odstotki	19773	33		
						162	Prispevek direkcijski zvezi Linc	1545	49		
						164	Prispevek vorarlberški delav. zvezi	939	48		
						166	Prispevek centralni komisiji	1231	01	23489	31
						168	Prispevek penzijskemu zavodu			1047	80
						170	Stroški za društvene znake			600	—
						171	Stroški za glavni zbor 1911	4038	10		
						171	Remuneracije in novolet. darila	1391	—		
						172	Napačna vknjižba poštne hranil.	78	86	5429	10
						173	Razno	129	30	208	16
							Saldo 28. februarja 1913			8457	19
										158626	95

Blagajniško poročilo za čas od 1. marca 1911 do 28. febr. 1913.

Društveni zakladi.

Društveni zakladi.

Fol.	Dohodki	K	h	K	h	Fol.	Stroški	K	h	K	h
180	Saldo 1. marca 1911			13574	57	182	Posmrtnina izplačana	60400	—		
178	Prispevki posmrtninskega zakl.	693	60				Nakazano društvemu zakladu				
	Prispevki članov	70797	95				Saldo 28. februarja 1913	2000	—	62400	—
	Preplačila			32	71491	87				22666	44
										85066	44

Bilanca o premoženju:

Bilanca o dohodkih in stroških:

	Zav. zakl.		Posm. zakl.		Skupaj			Zav. zakl.		Posm. zakl.		Skupaj	
	K	h	K	h	K	h		K	h	K	h	K	h
Gotovina 1. marca 1911 .	14275	92	13574	57	27850	49	a) Dohodki od 1. marca						
Več dohodkov od 1. marca							1911 do 28. februarja 1913	144351	03	71491	87	215842	90
1911 do 28. februarja 1913			9091	87			b) Izdatki od 1. marca 1911						
Več izdatkov od 1. marca							do 28. februarja 1913 .	150169	76	62400	—	212569	76
1911 do 28. februarja 1913	5818	73			3273	14	Več dohodkov			9091	87		
Ostane več dohodkov . .							Več izdatkov	5818	73			3273	14
							Ostane več dohodkov . .					27850	49
							Saldo dne 1. marca 1911	14275	92	13574	57		
	8457	19	22666	44	31123	63	Gotovina 28. februarja 1913	8457	19	22666	44	31123	63

Občni zbor „Prometne zveze“.

(Nadaljevanje.)

Kot najvažnejša točka nadaljnega poročila podamo še računski zaključek za leto 1911 in 1912. O drugih razpravah smo poročali že v 8. številki „Glasnika“.

Pri poročilu o denarnih podporah, katerih se je podelilo v poročevalni dobi 410 po 10 K je poročevalec Nerinsky razvil vprašanje ali naj še v bodoče ostane pri tem, da se v prvem letu članstva v slučaju nagle smrti podeli 50 kron posmrtnine. Po daljši razpravi se je dosegel sporazum in sklep, da se prepusti centrali, da v posameznih slučajih odloči višočino podpore, ki pa ne sme prekoračiti 50 K. Tudi podpore vdovam določi centrala sproti.

Drugi zborovalni dan se je otvoril z govorom novoizvoljenega predsednika Rudolfa Teifer, kateri je v kratkih a odločnih potezah začrtal pot po kateri hoče voditi „Prometno zvezo“ do napredka. Priporočal je prav posebno edinost in smotreno skupno delovanje ne samo članov po-

sameznih skupin, ampak tudi medsebojno podporo posameznih skupin in plačilnic.

Posebna pozornost se naj posveti agitaciji, katero hoče centrala ne le z besedo ampak tudi z dejanji podpirati. Upa, da bodo tudi člani ljudskih zastopstev delo podpirali. Posvetiti se hoče prav posebno temu, da se možnost denarnih podpor kolikor mogoče ojači. V zaključku prosi ves centralni odbor kakor tudi voditelje skupin in plačilnic, da ga z marljivostjo in z rednim poslovanjem vsestransko podpirajo.

Važen pa je nastopni sklep: Kot starostna meja za sprejem v posmrtni sklad se določi 45. leto. Starejši udje se po 1. januarju 1914 ne bodo več sprejemali.

Na dnevnem redu je bil tudi predlog: centrala upelji poseben fond v svrhu doklad k pokojninam. Deželni poslanec Prochazka pa je zadevo zborovalcem tako temeljito pojasnil, da je moral biti predlog odklonjen. Ako bi se namreč hotelo ustanoviti podelitev sploh imena vrednih doklad, morali bi člani neprimerno vi-

Ali ste že pridobili kakega novega člana »P. Z.«?

Društveno premoženje.				Izkaz premoženja od 1911 do 1913.				Društveno premoženje.					
Fol.	Aktiva:		K	h	K	h	Fol.	Pasiva:		K	h	K	h
	Priročna blagajna:						184	Neporavnani računi za koledar				532	60
	Preostanek 28. febr. 1913 .				293	70	184	Računi režije .				867	79
	Poštna hranilnica:							Društveno premoženje 28. febr.				15928	59
	Dobro pri njej				8163	49		1913					
	Koledar:												
185	Dolg skupin l. 1910	185	30										
185	" " " 1911		217	36									
185	" " " 1912/13	2225	91		2628	57							
	Skupine in plačilnice:												
185	Dolg skupin				2445	14							
	Znaki in društ. znamke												
185	Dolg skupin				328	—							
	Inserati:												
185	Tekoči prispevki				106	—							
I. B.	I. B. Inventar:												
5/7	Vrednost pisarniške oprave	2914	48										
6	" knjižnice	449	60		3364	08							
					17328	98						17328	98

Posmrtni zaklad.		Izkaz premoženja od 1911 do 1913.				Posmrtni zaklad.	
Aktiva		K	h	Pasiva		K	h
Hranilnica:				Premoženje 28. febr. 1913		25866	44
Dobro pri njej		20724	11				
Poštna hranilnica:							
Dobro pri njej		1942	33				
Posmrtninski konto:							
Dobro od 16 posmrtnin		3200	—				
		25866	44			25866	44

Izkaz skupnega premoženja od 1911 do 1913.			
Fol.	Aktiva		K h
	Priročna blagajna		
	Preostanek 28. febr. 1913 .		293 70
	Hranilnica:		
	Dobro pri njej		20724 11
	Poštna hranilnica:		
	Dobro pri njej		10105 82
185	Koledar:		
185	Dobro pri skupinah		2628 57
185	Skupine in plačilnice:		
185	Dobro pri njih		2445 14
185	Znaki in društ. znamke:		
185	Dobro pri skupinah		328 —
185	Inserati:		
l. B.	Tekoči račun		106 —
5/7	Inventar:		
6	Vrednost pis. oprave	2914	48
	knjižnice	449	60
	Posmrtnine za mesec febr. 1913		3200 —
			43195 42

Andrej Böhm, predsednik. Jožef Bradler, blagajnik.

soke prispevke plačevati, z neznatnimi dokladami pa bi bilo le malo ali nič ustrezno. Pač pa se je centralnemu odboru naložilo, naj zadevo do prihodnjega občnega zbora temeljito prouči.

Zaključek zborovanja je tvoril predlog delegata Schwaba, da se sklene navzočemu poslancu Kemetterju zaupnica. Nevošljivci, kakor se pač povsod najdejo, so glasovanje preprečili, nikoli pa ne bodo zatrli hvaležnosti večine članov »Prometne zveze« možu, ki stoji tako požrtvalno in neustrašeno med njimi.

Taka je slika delovanja naše dične »Prometne zveze« izza pretečenih dveh let in čez prihodnji dve leti se zopet skupaj vidimo. Bog nam podeli zdravje, da dočakamo, onim pa, ki nas danes še zaničujejo in sramote pa pameti, da se nam pridružijo. Krivično bi bilo, ako se sedaj stisnemo v kot in molče čakamo na prihodnje poročilo občnega zbora oziroma centralnega odbora. Za vspehe in nevspehe smo soodgovorni vsi, torej: Na delo, da nas po dveh letih ne bo treba biti sram, da smo čepeli celi čas tam, kjer nas je minuli občni zbor videl.

Organizacija.

Nova plačilnica »Prometne zveze« v Ljubljani. Izvemo, da se namerava ustanoviti v Ljubljani med uslužbenci c. kr. drž. železnica nova, samostojna plačilnica.

Skupina Zidanmost. Vabilo k rednemu občnemu zborovanju, ki se vrši v nedeljo dne

18. majnika 1913 ob 2. uri popoldan v prostorih gostilne Petrinčič. Dnevni red: Poročila o delovanju skupine v minulem društvenem letu. Volitev odbora. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi o d b o r.

Prvačina. Tovariši, prav posebno vas opozarjamo na naznanjeni društveni shod v Dornbergu, ter apelujemo na vašo močatost in zavednost, da pridete vsi, ki vas ne zadržujejo okovi službe. Ne vabimo vas na kako dvomljivo veselico ali ples — to prepustimo nasprotnikom. Naše žalostne gmotne razmere in resnost položaja nam nalagajo dolžnost, da porabimo vsak čas napredujoče. Naša srčna želja je torej, da se snidemo v kar največjem številu in se o naših stanovskih razmerah pogovorimo, o tem in onem poučimo in tako okrepimo za nadaljni boj. Tovariši drugih plačilnic goriške proge bodo nam dobrodošli gostje. Na veselo svidenje dne 15. junija v Dornbergu.

Plačilnica Prvačina kliče svoje člane na društveni shod, ki se vrši dne 15. junija 1913 ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih gosp. J. Doplihar v Dornbergu po § 2. društ. zakonika s sledečim dnevnim redom:

1. Potreba in moč organizacije, poroča urednik Ivan Nep. Gostinčar.
2. Mali železničar in železniška uprava, poroča tovariš Tertinek.
3. Razni posveti v prilog malega železničarja.

Tovariši! Pridite v obilnem številu.

V o d i t e l j.

Pojasnilo. Naše upravništvo je v udobnost članov, ki nabirajo za zastavo, dalo svoje poštne položnice na razpolago. Da se poslani denar namenu primerno in pravilno vknjiži so poštne položnice na gornjem robu potrebno označene. Pаметen človek, ki denarno poslovanje potom poštne hranilnice le količkaj razume, bo priznal, da je ta uredba najenostavnejši način zbiranja prispevkov in izpisi poštne hranilnice so najzanesljivejša kontrola nad blagajno. Znašel pa se je človek, ki je zaotil dlako v jajcu. Poštna hranilnica mu je premalo zanesljiva in spozabil se je celo osebe in našo centralo nezanesljivosti sumničiti. Neosnovanih napadov pa nobeden ne prenaša rad, zategadelj pa: Vse tovariše, ki imajo v rokah kupone za nabiranje prispevkov za zastavo nujno prosimo, da nam nabrani denar takoj pošljejo, neprodane listke pa vrnejo ter čakajo nadaljnih poročil.

Da se nas bo prav razumelo. V 5. številki »Glasnika« smo zapisali deset zapovedi v pouk, zabavo in obenem v svarilo članom gotove vrste, nismo pa hoteli, da bi si kdo tiste nauke vzel za načelo in temelj svojemu »uspešnemu delovanju« v prid organizacije. Da se je pa to vendar le zgodilo, pokazalo se je na zadnjem mesečnem sestanku članov ljubljanske skupine, kjer so se odigravali prizori, katere zapisati je nam žal časa in papirja. Samo toliko povemo, da če bo šlo tako naprej in se bo namenoma razbijalo, kar se je dosedaj z naporim delom in žrtvami zgradilo, je boljše, da prej ko slej našo trdnjavo predamo.

Državni poslanec vitez pl. Pantz je pred kratkim v imenu »Prometne zveze« posredoval v železniškem ministrstvu v prilog snažilcev vozov. Excelenca baron B a n h a n s se je zelo zanimal za poročilo ter obljubil, da bo naklonil tej kategoriji uslužbencev svojo pozornost.

Klančar Jože je ime tovariša, ki se kot najmarljivejša čebelica za nabiranje darov za našo zastavo zapiše v spominsko knjigo. Dne 6. t. m. je že oddal na pošti v Planini za doposlane mu kupone iztrženo vsoto 10 kron in zasluži, da mu »Glasnik« izreče odkrito zahvalo. Tovariši, ki imate listke v rokah hitite za njim, da vas Klančar še z drugim zvezkom ne prekosi.

Naznanilo. Da se članom gre kolikor mogoče na roko je centrala dovolila, da smo založili tiskane časnikarske reklamacije. Vsakemu voditelju določimo primerno zalogo. Kdor bi lista ne prejel, naj se oglasi pri svojem voditelju za reklamacijsko tiskovino, jo izpolni ter odda na pošto. Reklamacije so poštne proste ne sme pa na njih biti napisanega družega, kakor naslov dotičnika. Na reklamacije v drugi obliki se upravništvo »Glasnika« ne bo več oziralo.

Za našo zastavo se že po vsem slovenskem pridno nabira. Do sedaj je izdanih že 30 knjižic med tovariše nabiratelje prispevkov. Ako kdo cenjenih članov želi knjižico in hoče stopiti v vrsto sotrudnikov, prosimo, naj se le oglasi; radevolje mu bomo ustregli in z veseljem zabilježili, kadar nam bo nakazal nabrane novčiče. Nabirateljem svetujemo, da ne zbirajo zgolj pri tovariših ampak povsod pri prijateljih in znancih, v veseli in žalostni družbi; ker uverjeni smo, da nam naklonjenih src nikjer ne manjka samo najti se jih mora. Kdo bo prvi?

Tovariši! Zadnji številki smo priložili vsakemu člamu po eno pristopno izjavo ter priporočili, da v proslavo 1. majnika pridobi vsak enega novega sobojevnika za »Prometno zvezo«. Opomnimo vsakogar, naj se vpraša, je-li storil svojo dolžnost ali ne. Če ne naj se potruži in zamudo popravi. Dosti dolgo smo držali roke križem in dremali, treba, in sicer nujna potreba je, da se zdramimo iz spanja in stopimo na plan,

dokler nam sovražniki ne pokose najlepše trave. Ako kdo izmed vas od organizacije česa zahteva in se mu želja ne izpolni kar v hipu, je takoj užaljen kakor nagajiv otrok; mi pa priporočamo, prosimo in opominjamo: agitirajte, množite naše vrste, da postanemo močni in uplivnejši, pa vse zastonj, kakor da bi imeli opraviti z nerazsodnimi dečki. Je nekaj marljivih med nami, a eden ali nekateri ne zmorejo vse, vsi skupaj pa bi lahko dosegli veliko. Čim večji je naval sovražnikov, tem močnejši bodi odpor in pogum!

Zahvala. Skladiščni delavec Ivan Močilar, ki je od 10. septembra 1912 sem bolan in delanezmožen, se vsem ljubljanskim tovarišem in znanecem pristrčno zahvaljuje za podporo, katero so mu naklonili s prostovoljnimi prispevki; obžaluje pa, da so se pojavili ljudje, ki imenujejo ljubezen do sotrpina kot njih najlepšo lastnost ter si prizadjali milosrčnosti staviti meje, ker vendar nikdar in nikomur ni storil nič žalega. Vsem darovalcem: Bog plati.

Razno.

Pozor! Današnje številko smo poslali nekaterim gospodom in korporacijam na ogled. Prosimo jih, da list naroče, ker je naš list najboljše slika krščansko-socialnega železničarskega gibanja na Slovenskem. Seveda je list za člane „Prometne zveze“ brezplačen. Člane pozivamo, da pridobivajo novih članov „Prometne zveze“, kakor tudi naročnikov za list. Kdor nam ni še nakazal naročnine, ga prosimo, da nam jo nakáže prav kmalu. Tudi imamo še po nekaj izvodov vsake številke na razpolago in prav radi postrežemo z njimi novim naročnikom.

Katoliški shod v Ljubljani. Letos, meseca avgusta v dneh od 23. do 27. avgusta se vrši v Ljubljani katoliški shod, ki bo, kakor kažejo priglasili in predpriprave tako glede udeležbe, kakor tudi glede tvarine, ki se bo razpravljala daleko nadkrilil vse prejšnje katoliške shode. Ta shod naj pa tudi vzbudi naše železničarje, da se ga v obilnem številu udeležijo. Sedanji čas ne zahteva samo od vsakega katoličana, da je samo po imenu katoličan, ampak neobhodno je potrebno, da to vsak tudi v dejanju javno pokaže. Prosimo, da se naše skupine in plačilnice pogovore glede udeležbe, končne sklepe pa poročajo na naše uredništvo. Sicer bomo pa dali našim plačilnicam in podružnicam še navodila, kako naj se udeležijo shoda in slavnostnega sprevoda.

Čuvajeva žena ponesrečila. Na Verdu se je 1. majnika hotela čuvajeva žena Marija Marn, ko je korakala po tiru, umakniti prihajajočemu tovornemu vlaku. V istem hipu je za njenim hrbtom pripeljal po drugem tiru stroj, ki je ženo podrl na tla. Težko poškodovano ženo so prepeljali v ljubljansko deželno bolnico.

Pazite na otroke! Elizabeta Princ, triletna hčerka železniškega čuvaja na Kresnicah je zaspala na štedilniku. V spanju je omahnila in se nevarno opekla na rokah in obrazu.

Razpuščena bosanska društva. Vlada je proglasila nad Bosno in Hercegovino izjemno stanje in tem povodom razpustila več društev med njimi vsa telovadna, pevska, glasbena in strokovna društva s o c. d e m o k r a t o v. To naj služi v pouk in svarilo vsem tistim, ki še vedno mislijo, socialna demokracija jih dovede skozi vse ognje v raj svobodnega življenja. To pa ni tako in bosansko-hercegovski sodrugi sedaj vedo ali pa ne, kje naj v potrebi iščejo zavetja in pravovarstva, če je njih organizacija, v katero so leta in leta nosili težko prislužene novce, oblastveno razpuščena. In taki organizaciji naj še kdo zaupa? Proč z njo — povsod!

Začasno se je ustavilo poleg drugih tudi delovanje vseh društvenih organizacij uslužbencev bosansko-hercegovskih deželnih železnic z vsemi krajnimi društvi.

Prvi maj v Idriji. Sociji so priredili na predvečer nekaj razsvetljave in neko igrice. Drugi dan je bil klaverno obhod z godbo, kateremu je sledilo še klavernejše zborovanje. Kot slavnostni

govornik je nastopil, kakor vsako leto — zopet znani konzumar Anton Kristan. Prišel je svoj govor proti vojaščini. Navzoči vladni organ mu je pa napravil uslugo, da je shod razpustil. Kristan namreč dobro ve, da so sodrugi njegovih fraz že do grla siti in ga ne marajo več poslušati. Za stranko pa je razpust shoda vendarle blamaža in zato se sedaj nekateri tolažijo s tem, češ vladni organ je imel radi resnega splošnega položaja posebne instrukcije. No, proti rdečim govornikom oziroma frazarjem ni treba posebnih instrukcij, zadostalo bi, ako bi se paragrafi v obče primerno uporabljali proti njihovim hujskarijam zoper postave in državo. Nedavno je bil Ebin Kristan v Idriji, da sodruge pouči, kako se v Ameriki lahko dolarji zaslužijo, pa tudi on je imel le malo poslušalcev, dasiravno je on tam redka prikazen. Zdi se, da so se sodrugi svojih slovenskih generalov že docela naveličali.

Posledica nezgode. Matevž Langenus, vpo-kojeni železniški kurjač na Glincah je pred 11. leti na neki vožnji ponesrečil in od takrat se mu je v presledkih omračil um. Dne 30. aprila je prišel nekoliko dobre volje domu. Brez vzroka je zagrabil dolg in oster kuhinjski nož ter hotel z njim ženo zabosti. Na ponovno ženino prošnjo je izpustil nož, katerega je ona zagrabila in vrgla iz kuhinje v sobo, katera vrata je zaklenila in začela klicati na pomoč. V tem trenutku je Langenus pograbil star čevljev in z njega peto ženo toliko časa tolkel po glavi, da jo je težko poškodoval. Moža, — očeta šesterih otrok — ki je udan nesrečnemu žganjepitju, so izročili namesto v blaznico, deželni sodniji.

Nezgodna na dolenski železnici. Dne 30. aprila se je peljal Fran Vrečar in Sela pri Ljubljani po dolenski cesti z vozom, v katerega sta bila vprežena dva vola. Na prelazu v km 9⁷/₈ ga je dohitel vlak in se s tako silo zaletel v voz, da ga je zdrobil. K sreči se vozniku in živini ni ničesar zgodilo.

Kaj je dandanes vse mogoče? Ravnatelj neke velike papirnice v Nemčiji je hotel dognati, v katerem času je mogoče spremeniti drevo v časopis. Ob pol 8. uri zjutraj so podrli v bližnjem gozdu tri velika drevesa, jih takoj oklestili, razlubili in spravili v tovarno za papir. Točno čez dve uri je bila prva bala papirja gotova. Pripravljen avtomobil jo je v urnem diru zapeljal v štiri kilometre oddaljeno tiskarno nekega dnevnika in ob enajstih dopoldan se je že časopis iz istega papirja po ulicah prodajal. Treba je tedaj komaj le tri in pol ure, da je ljudstvo čitalo novice iz snovi od dreves, na katerih so zjutraj še tički prepevali.

Kurji tat. Dne 6. in 7. maja se je vršila v Rudolfovem sodnijska razprava zoper strojevodjo državne železnice, Venuel Grega, kateri je v okolici Novegamesta po noči „ko se najbolj fletno spi“ po venciljsko kupoval kurje pečenke za svoj razvajeni želodček in bil nekaj dni pred velikonočnimi prazniki zasačen. Da možak — hud Nemec in veren sodrug — preštudira paragrafe o takih nedovoljenih kupcijah mu je sodišče dovolilo štirinajstdnevno prosto stanovanje in prosto prehrano z ričetom. Na dan obravnave je malo manjkalo, da se ni na progi iz Rudolfovega promet ustavil, ker je imelo vse objekte te postaje pozive k sodišču. Greger je imel ob času zasačbe nakradene kokoši v žaklju zavezane pod posteljo na kateri je sladko spal. Smelo bi se ga tudi potipati zaradi mučenja živali. Soc. demokratski učeniki uče, vsak naj ravna po svoji pameti in vesti, tako je vselej prav, ampak kaj vrage, če pa drugim ni vse prav.

Velika zaloga modernih slamnikov.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnov. fazonah in v velikih izberi

priporoča

Ivan Soklič, Ljubljana, Pod trančo št. 1.

Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Peregrin Wewar, Bistarac,
Jože Süß, Dunaj,
Ivan Pitterling, Hütteldorf,
Jože Wimmer, Steindorf,
Ivan Kulbinger, Saalfelden,
Jože Gutersohn, Feldkirch,
Ivan Moser, Solnograd,
Rudolf Nitsch, Troppau,
Jože Tressl, Tirschnitz,
Jožefa Eberl, Gradec,
Ana Seifert, Toblach,
Katarina Mayrhofer, M. Schönberg.

Naj v miru počivajo!

Vsak član prispeva prihodnjič v posmrtni sklad 60 vinarjev.

H. SUTTNER Glavni trg št. 25
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 8
priporoča svojo

največjo zalogo **švicarskih ur**
priznано najboljših
z znamko „IKO“ in „ZENITH“.
Najzmernejše cene. Postrežba točna.

Pozor pri nakupu!

Kdor hoče imeti res trpežno, zanesljivo in ceno uro, dalje fino izdelane verižice, prstane, uhane, splošno vse v to stroko spadajoče predmete, naj ne prezre trdke

Ivan Ravnihar, urar
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 44.
Postrežba točna in solidna. Sprejemajo se tudi razna popravila.

Anton Rojina, Ljubljana
Kolodvorska ulica
Pohištveno in stavbno mizarstvo.

JULIJA ŠTOR
Ljubljana, Prešernova ul. 5
velika zaloga

F. L. POPPER ČEVLJEV
najboljše kakovosti za gospode, ženske in otroke po izredno ugodnih cenah. — Čevlji za turiste — higienični čevlji za otroke — Lawn-tenis čevlji.

Adalbert Kassig

Ljubljana, Židovska ulica.

Zavod za uniformo, krznar in izdelovatelj čepic priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za železničarje, kakor: čepice, gumbe, rosete, žnore, piščalce i. t. d. Čepice zimske in letne za strojevodje, kurjače — itd. v raznih oblikah po najnižji ceni. — Postrežba točna.

Velika in moderna zaloga oblek za gospode, dečke in deklice **A. KUNC**, Dvorni trg 3
na voglu Židovske ulice Naročila po meri točno in priznано dobro.

Priporočamo

domačo trgovino z oblekami

Maček & Ko.

v Ljubljani, Franca Josipa c. 3.

Založniki c. kr. priv. južne železnice.

Solidna postrežba! Najnižje cene!